

Μήδεια.

κίνησιν, τὴν συγκίνησίν μου δὲ ταύτην συνεμερίζετο πλήθος πολὺ ἐν ἐνθουσιασμῷ ἀκρατῆτι χειροκροτοῦν καὶ ζητωκραυγάζον.

Ἀνῆλθον ἐπὶ τῆς σκηνῆς καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸ καμαρίνι τῆς ἠθοποιού. Ἀκόμη ἐφόρει τὸν ἀρχαῖον χιτῶνα τῆς Γαλατείας. Αἱ ὠλένας τῆς ἦσαν γυναικί καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἔφερε τὴν θεατρικὴν φενάκην ἀκόμη. Ἰσχνή, μὲ ἀρχαίζουσιν κατατομήν, μὲ κοιλωμένας παρειάς, μὲ κυανώσεις ὑπὸ μεγάλους καὶ σπινθηροβολοῦντας ὀφθαλμούς, μεσαίου ἀναστήματος, ἐν νευρικῇ ἀεικινήσει διαρκῶς, μὲ εὐλυγισίαν γαλῆς, δὲν εἶνε ὠραία κατὰ τὴν πλαστικὴν ἔκφρασιν τῆς λέξεως, ἀλλ' ἔχει ἐκείνην τὴν μυστηριώδη χάριν τοῦ σκηνικοῦ κάλλους, ἥτις ἀναπληροῖ τὴν πλαστικότητα τοῦ σώματος. Τὴν ὥραν ἐκείνην ἐδίπλωνε τὰς ἐσθῆτας τῆς Γαλατείας καὶ τὰς ἐποθεῖτε εἰς τινὰ τῶν γωνιῶν τοῦ στανιδοπήτου θεατρικοῦ θαλαμίσκου.

Τὸ καμαρίνι τῆς πενιχρόν, μὲ ἓνα σκοτεινὸν καθρέπτην, μὲ ἐν μόνον κάθισμα, χωρὶς τάπητα, χωρὶς καλλυντικὰ ἐργαλεῖα, ἐφαίνετο μᾶλλον ὡς κελίον φυλακῆς ἢ ὡς καμαρίνι πρωταγωνιστοῦσῆς ἠθοποιού, ἥτις εἶχεν ἀναστατώσει τὴν ἑλληνικὴν πρωτεύουσαν. Καὶ καλὰ ποῦ ὑπάρχει καὶ αὐτὸ τὸ καμαρίνι εἰς ἄλλα ὑπαίθρια θέατρα οὔτε αὐτὰ δὲν ὑπάρχουν. Ὅπισθεν μιᾶς σινδόνος μεταλλάσσουν οἱ ἠθοποιοὶ συνήθως τὰς ἀμφιέσεις τῶν ὅπως δύνανται προχειρότερον. Οἱ ἀρχιτέκτονες τῶν θεάτρων τοῦ εἴδους τούτου, οὐδέποτε φροντίζουν διὰ τὰς ἐσωτερικὰς ἀνάγκας τῶν ἠθοποιῶν. Τοῦτο οὐδῶλος ἐνδιαφέρει αὐτούς.

— Θὰ ὑποφέρετε εἰς αὐτὸ τὸ θέατρον, κυρία μου, ἔτσι ἀνοικτὸν καὶ ἄνευ τῶν ἀπαραιτήτων μέσων.

— ὦ! ὑποφέρω καὶ πολὺ, ἀλλὰ τί νὰ κάμω, μήπως ὑπάρχουν καλλίτερα θέατρα;

Ἐνσάρκον ἄγαλμα.

Αὐτὴ ἦτο ἡ πρώτη γνωριμία καὶ ἡ πρώτη συνομιλία μου μετὰ τῆς κυρίας Παρασκευοπούλου. Ἡ φρασεολογία τῆς ἔχει προσλάβει πολὺ ἐκ τῶν δραματικῶν διαλόγων. Ἡ καθημερινὴ μελέτη καὶ ἡ ὑπόδους τῶν δραμάτων ἀφῆκαν πολὺ ἀπὸ τὴν φρασεολογίαν τῶν εἰς τὴν γλῶσσαν τῆς, διὸ ἀκούετε λέξεις ἐκπεμπομένης ἀήθεις ἐν τῇ καθημερινῇ ὁμιλίᾳ. Τοῦτο εἶνε κοινὸν πάθημα τῶν ἠθοποιῶν. Πολλοὶ παθαίνουν κάτι χειρότερον ἐνστερνίζονται τὸν χαρακτήρα ἡρωίδος, ὃν ὑποκρίνονται καὶ συμπεριφέρονται ὡς αὐτὴ ἐν τῷ καθημερινῷ βίῳ. Ἡ Παρασκευοπούλου δὲν πάσχει εὐτυχῶς ἀπὸ τὴν μανίαν ταύτην ἐξεναντίας ἐκτὸς τοῦ θεάτρου εἶνε γυνὴ βλέπουσα ὅλας τὰς ἀνάγκας τοῦ βίου, αἰσθανομένη ὅτι ἐνῶ καθιδύει καὶ ἐνθουσιᾷ τὰ πλήθη, αὐτὴ συντρίβεται μόλις δυναμένη νὰ κερδίσῃ τὸν ἄρτον αὐτῆς καὶ τοῦ τέκνου τῆς.

Τὰς ὀλίγας στιγμάς, ἃς ἔμεινα πλησίον τῆς, ἔμαθον τόσα περὶ τοῦ βίου τῆς καὶ περὶ τῶν ταλαιπωριῶν τῆς, τὰ ὅποια εἰς ἄκρον μὲ συνεκίνησαν. Ἦτο κόρη πτωχοῦ λεπτοουργοῦ, ὅστις παρηκολούθει τοὺς θιάσους ἐργαζόμενος εἰς τὸ θέατρον. Ὁ πατὴρ τῆς συνήθως ἐλάμβανε μαζί του εἰς τὴν σκηνὴν καὶ τὴν μικρὰν Εὐαγγελίαν. Οὕτως παιδιόθεν αὐτὴ εἶχε συγγενεῖαν τινὰ πρὸς τὸ θέατρον. Ἐγεννήθη εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ δὲν ἐξεπαιδεύθη οὐδαμοῦ. Ὅ,τι ἔγεινεν, ἔγεινε μόνη τῆς. Οὐδένα εἶχε διδασκαλον οὔτε εἰς τὰ γράμματα οὔτε εἰς τὴν τέχνην. Αὐτοχειροποίητος ὅπως τόσοι ἄλλοι καλλιτέχναι. Μόνη τῆς ἐδιδάχθη ν' ἀναγινώσκει, μόνη τῆς νὰ μελετᾷ, καὶ ἐξ ἐνστικτοῦ ὅπως ἀντιλαμβάνεται τὸ πνεῦμα τῶν συγγραφέων οὓς ἀναγινώσκει, συμφώνως δὲ πρὸς αὐτὸ δίδει τὸν τύπον τῶν προσώπων, ἅτινα ὑποκρίνεται. Τίποτε δὲν ὀφείλει εἰς διδασκάλους, οὔτε τὸ ἀγράφητον ἀκόμη. Αἱ ἄλλα: συνάδελφοί τῆς αἰ